

UO'K:371.31

Mavludaxon JUMAKULOVA,
Andijon davlat universiteti tayanch doktranti
E-mail: mavludaxonjumakulova0@gmail.com

PhD B.Isroilova taqrizi asosida

RAG'BATLANTIRISH METODINI ONA TILI VA O'QISH SAVODXONLIGI FANLARIGA DASTURIY PLATFORMALAR ASOSIDA INTEGRATSIYALASH

Annotatsiya

Ushbu maqolada rag'batlantirish metodini boshlang'ich sinf ona tili va o'qish savodxonligi fanlariga zamonaviy dasturiy platformalar, xususan Nearpod platformasi asosida integratsiyalash imkoniyatlari o'rganilgan. Tadqiqotda interaktiv vositalar orqali o'quvchilarning ta'limga bo'lgan qiziqishi, bilimni o'zlashtirish darajasi va mustaqil fikrlash qobiliyatining ortishi tahlil etilgan. Tajriba-sinov ishlari natijalariga tayangan holda, rag'batlantirish metodining raqamli vositalar bilan uyg'unligi o'quvchilarning bilim olish jarayonini yanada samarali tashkil qilishda muhim omil bo'lib xizmat qilishi ko'rsatib o'tilgan. Maqolada platforma asosida tuzilgan differensial topshiriqlar va o'quvchini monitoring qilish orqali individual yondashuvning afzalliklari yoritilgan. Natijalar shuni ko'rsatdiki, mazkur yondashuv o'quvchilarning o'zlashtirish ko'rsatkichini oshirishda ijobiy samara beradi.

Kalit so'zlar: Rag'batlantirish, Nearpod, ona tili, o'qish savodxonligi, integratsiya, raqamli platforma, boshlang'ich ta'lim.

ИНТЕГРАЦИЯ МЕТОДА ПОощРЕНИЯ В УРОКИ РОДНОГО ЯЗЫКА И ЧТЕНИЯ НА ОСНОВЕ ЦИФРОВЫХ ПЛАТФОРМ

Аннотация

В данной статье исследуются возможности интеграции метода поощрения в преподавание предметов родного языка и начального чтения в начальных классах на основе современных цифровых платформ, в частности платформы Nearpod. В ходе исследования проанализировано, как использование интерактивных средств способствует повышению интереса учащихся к обучению, уровня усвоения знаний и развитию навыков самостоятельного мышления. На основе результатов экспериментального исследования показано, что сочетание метода поощрения с цифровыми инструментами играет важную роль в эффективной организации процесса обучения. В статье также раскрываются преимущества дифференцированных заданий, подготовленных на платформе, и индивидуального подхода через мониторинг деятельности учащихся. Полученные результаты свидетельствуют о положительном влиянии данного подхода на повышение успеваемости учеников.

Ключевые слова: Поощрение, Nearpod, родной язык, начальное чтение, интеграция, цифровая платформа, начальное образование.

INTEGRATION OF THE REINFORCEMENT METHOD INTO NATIVE LANGUAGE AND READING LITERACY SUBJECTS BASED ON DIGITAL PLATFORMS

Annotation

This article explores the possibilities of integrating the reinforcement method into primary school subjects, specifically native language and reading literacy, through modern digital platforms such as Nearpod. The study analyzes how interactive tools influence students' interest in learning, their level of knowledge acquisition, and the development of independent thinking skills. Based on the results of experimental research, it is demonstrated that the combination of reinforcement methods with digital tools plays a crucial role in organizing the learning process more effectively. The article highlights the advantages of individualized approaches through differentiated tasks and student monitoring within the platform. The findings indicate that this approach yields positive results in improving students' academic performance.

Key words: Reinforcement, Nearpod, native language, reading literacy, integration, digital platform, primary education.

Kirish. Bugungi kunda ta'lim sohasida raqamli texnologiyalarni joriy etish jarayoni izchil amalga oshirilmoqda. O'quv jarayonida zamonaviy dasturiy platformalardan foydalanish nafaqat ta'lim sifatini oshirish, balki o'quvchilarning bilimga bo'lgan qiziqishini rag'batlantirishda ham muhim omil bo'lib xizmat qilmoqda. Ayniqsa, Ona tili va o'qish savodxonligi kabi fanlarda o'quvchilarning mustaqil fikrlashi, nutq madaniyatini shakllantirish, o'qish ko'nikmalarini rivojlantirishda motivatsiyaning yuqori bo'lishi muhim ahamiyatga ega.

Adabiyotlar tahlili. Rag'batlantirish metodi esa o'quvchilarni faol o'rganishga undash, ularning ichki motivatsiyasini kuchaytirish va ta'lim jarayonida ijobiy muhitni shakllantirishga xizmat qiladi. Ushbu metodikani raqamli vositalar bilan uyg'unlashtirish esa yangi pedagogik

imkoniyatlarni ochib beradi. Dasturiy platformalar orqali o'quvchilarning erishgan yutuqlari uchun real vaqt rejimida rag'bat berish, baholash va monitoring olib borish mumkin bo'lib, bu esa o'quv faoliyatining samaradorligini sezilarli darajada oshiradi.

Olima Asqarova Manzura o'z tadqiqotlarida o'quvchilarni rag'batlantirish metodining ta'lim jarayonidagi ahamiyatini alohida ta'kidlaydi. Uning fikriga ko'ra, rag'batlantirish – o'quvchining darsga bo'lgan qiziqishini oshirish, o'qishga ijobiy munosabatini shakllantirish va o'quv faolligini kuchaytirishning samarali vositasidir. U ilgari surgan usullar, jumladan, eng yaxshi kitobxon tanlovi, sinfdan tashqari o'qish faoliyati, fikr bildirishga undovchi topshiriqlar orqali o'quvchilarni rag'batlantirishdir. O'quvchilarning mustaqil o'qish ko'nikmalarini rivojlantirishga hamda ta'lim

sifatini oshirishga xizmat qiladi [1]. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, rag'batlantirish orqali o'quvchilar o'z bilim va salohiyatini to'liq namoyon qila boshlaydi, bu esa ularning o'qishga bo'lgan ichki motivatsiyasini kuchaytiradi.

Djurayeva S.N. Turdiyeva N.S. Baxronova A.I. nashri ostida rag'batlantirish metodikasini o'quvchi shaxsini har tomonlama rivojlantirish, uning ijobiy xatti-harakatlarini shakllantirish va faollashtirishda muhim pedagogik vosita sifatida talqin etadi. Tushuntirish, suhbat, hikoya, namunaviy harakatlar, ijtimoiy ta'sir (havas, taqlid, o'rnak) hamda topshiriq va mashqlar orqali o'quvchini rag'batlantirish, ularning darsdagi faolligini, tartib-intizomini, mehnatga va jamoaga bo'lgan munosabatini mustahkamlashga xizmat qilishi ta'kidlanadi[5]. Mualliflar ta'lim va tarbiya jarayonida o'quvchilarning ijobiy harakatlarini maqtash, ma'qullash, dalda berish, olqishlash kabi vositalar bilan doimiy qo'llab-quvvatlash ularning o'zini boshqarish ko'nikmalarini rivojlantirishga, shuningdek, axloqiy-ruhiy kamolotiga ijobiy ta'sir ko'rsatishini asoslab bergan. Shu bilan birga, mualliflar oilaviy, maktab va pedagogik jamoa o'rtasida yagona talab va baholash mezonlarining mavjud bo'lishi, rag'bat va jazoning adolatli, haqqoniy tarzda qo'llanilishi zarurligini alohida qayd etadi.

Tadqiqot metodologiyasi. Nearpod — bu interaktiv ta'lim platformasi bo'lib, o'qituvchilarga darslarni yanada qiziqarli va samarali o'tkazish imkonini beradi. Nearpod yordamida o'qituvchilar taqdimotlar, viktorinalar, so'rovnomal, video materiallar va o'yinlar orqali o'quvchilar bilan real vaqtda muloqot qilishlari mumkin. Platformaning asosiy afzalliklaridan biri — o'quvchilarning faolligini oshirish va dars jarayonida ularning bilim darajasini tezkor baholash imkonini berishidir. Nearpod o'quvchilarning mustaqil faoliyatini rag'batlantiradi, ularni mavzu bo'yicha fikr yuritishga va o'zaro hamkorlikka undaydi. Shu bilan birga, o'qituvchilar uchun darsni rejalashtirish va monitoring qilish jarayonini soddalashtiradi. Ta'lim jarayonini raqamlashtirish va interaktivligini oshirishga qaratilgan ushbu platforma ayniqsa zamonaviy ta'lim talablariga mos keladi[2].

F.A.Zahran o'z tadqiqotida Nearpod ta'lim platformasidan foydalangan holda o'qitish o'quvchilarning o'qish tushunish ko'nikmalari va motivatsiyasiga ta'sirini o'rganib, dasturiy ta'lim platformalar orqali rag'batlantirish metodlarini ta'lim jarayoniga samarali integratsiyalash mumkinligini ko'rsatdi. Nearpod dasturiy ta'lim platformasi fanlarni o'qitishda o'quvchilarning bilim olish jarayonini faollashtirish hamda o'z-o'zini boshqarish qobiliyatlarini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega ekanligi ta'kidlangan. Dasturiy ta'lim platformalar asosida rag'batlantirish metodlarini qo'llash ta'lim sifatini oshirishga xizmat qiladi[3].

Tahlil va natijalar. Nearpod ta'lim platformasi zamonaviy pedagogik texnologiyalarni o'zida mujassam etgan interaktiv vosita sifatida o'quv jarayonini samarali tashkil etishga xizmat qiladi. Platformaning eng muhim afzalliklaridan biri — unda interaktiv video, viktorina, so'rovnomal va boshqa turli faoliyat turlari yordamida o'quvchilarning faolligini sezilarli darajada oshirish imkoniyatidir[4].

Bu turdagi faoliyatlar o'quvchilarning o'qishga bo'lgan qiziqishini kuchaytiradi va ularni darsga faol jalb qiladi. Nearpod platformasi o'qituvchilarga real vaqt rejimida o'quvchilar faoliyatini kuzatish imkonini beradi². Bu xususiyat orqali o'qituvchi har bir o'quvchining bilim darajasini, darsga qiziqishini va faol qatnashuvini baholay oladi, shuningdek, kerakli paytda tezkor tarzda individual yordam ko'rsatishi mumkin.

Platformaning yana bir muhim jihati — o'quvchilarning bilim darajasini individual o'lchash va moslashtirish imkoniyatidir[6]. Ona tili va o'qish savodxonligi fanlarida o'qish jarayonini yaxshilash va o'quvchilarning

o'zlashtirish darajasiga qarab moslashtirilgan topshiriqlar taqdim etishda muhim rol o'ynaydi. Ta'lim jarayoniga Nearpod platformasining integratsiyasi o'quvchilarning o'qish ko'nikmalarini rivojlantirishga, ularni rag'batlantirishga va o'zlashtirish sifatini oshirishga xizmat qiladi.

Nearpod platformasi ta'lim jarayonini interaktiv va samarali tashkil etish uchun mo'ljallangan zamonaviy vositadir. Uning asosiy imkoniyatlari quyidagilardan iborat:

Nearpod platformasida interaktiv video, viktorina, so'rovnomal va boshqa faoliyat turlari yordamida o'quvchilarning faolligi oshiriladi. Bu o'quvchilarning darsga bo'lgan qiziqishini kuchaytiradi va ularni faol ishtirok etishga undaydi.

O'qituvchilar Nearpod platformasi yordamida o'quvchilarning faoliyatini real vaqt rejimida kuzatish imkoniyatiga ega bo'ladi. Bu o'qituvchilarga o'quvchilarning o'zlashtirish darajasini baholash va kerakli paytda yordam ko'rsatish imkonini beradi.

Nearpod platformasi o'quvchilarning bilim darajasini individual ravishda o'lchash va moslashtirish imkoniyatini taqdim etadi. Bu o'qituvchilarga o'quvchilarning ehtiyojlariga mos ravishda darslarni tashkil etishga yordam beradi.

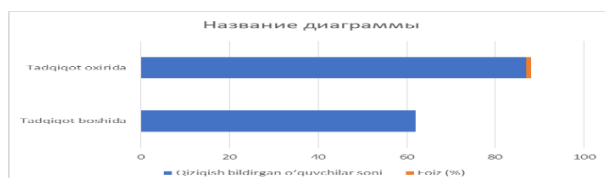
Hozirgi kunda o'quvchilarning diqqat e'tibori ko'pincha gadjetlardagi turli zararli o'yinlar va ko'ngilochar ilovalarga bog'lanib qolishi ta'lim jarayonining samaradorligiga salbiy ta'sir ko'rsatmoqda. Shu sababli, bu bog'liqlikni kamaytirish va o'quvchilarni samarali yo'naltirish maqsadida ona tili darslarida Nearpod kabi interaktiv ta'lim platformalaridan foydalanish zarurati kuchaymoqda. Ayniqsa, 3–4-sinf o'quvchilari uchun bu muhimdir, chunki ushbu bosqichda ular asosiy xat savodxonligini egallagan bo'lib, o'zlarini o'qishni va yozishni bilaman degan fikrga ega bo'ladi. Natijada, o'quvchilarda o'qishga bo'lgan qiziqish pasayishi kuzatiladi, bu esa ularning ta'limdagi faolligi va o'zlashtirish ko'rsatkichlariga salbiy ta'sir qiladi.

Ana shunday davrda Nearpod platformasi orqali tashkil etilgan interaktiv darslar o'quvchilarning diqqatini jamlash va ularni dars jarayoniga faol jalb etishda samarali vosita bo'la oladi. Platforma o'quvchilarning qiziqishlarini uyg'otish, ularni rag'batlantirish hamda o'zlashtirish darajasiga qarab guruhlash imkonini beradi. Bu esa, o'z navbatida, o'quvchilarga individual yondashuvni ta'minlab, ularga moslashtirilgan topshiriqlarni taqdim etishga zamin yaratadi. Shunday qilib, o'quvchilarning faoliyatini doimiy qo'llab-quvvatlash va rag'batlantirish ta'lim jarayonining sifatini oshiradi hamda mustahkam bilim olishga yordam beradi. Nearpod platformasi asosida ona tili darslarini tashkil etish nafaqat o'quvchilarning o'qishga bo'lgan qiziqishini tiklash, balki ularning o'z-o'zini boshqarish ko'nikmalarini rivojlantirish, mustaqil va ijodiy fikrlashga undashda muhim omil hisoblanadi. Shu sababli, zamonaviy ta'lim muassasalarida ushbu kabi dasturiy platformalardan keng foydalanish ona tili va o'qish savodxonligi fanlarini o'qitishda samaradorlikni oshirish uchun dolzarb vazifa sifatida qaraladi.

O'quvchilarning o'zlashtirgan bilimlarini mustahkamlashda uy vazifalarini muntazam bajarishi va o'tilgan mavzularni tizimli ravishda takrorlab borishi muhim ahamiyatga ega. Ushbu maqsadda Nearpod platformasi orqali tashkil etilgan takrorlash darslari o'quvchilarga egallagan bilimlarini mustahkamlash, ularni amaliyotda qo'llash va o'rganilgan materiallarni yaxshiroq o'zlashtirish imkonini beradi. Anderson takidlaganidek, takrorlash — bu o'rganilgan ma'lumotlarni uzoq muddatli xotirada saqlash va yangi bilimlarni mustahkam asosga qurish jarayonidir[6]. Shu sababli, interaktiv va qiziqarli shaklda tashkil etilgan takrorlash mashg'ulotlari o'quvchilarning o'rganish jarayoniga bo'lgan qiziqishini oshiradi hamda bilimlarni mustahkam egallashga xizmat qiladi.

Ushbu tadqiqotda boshlang'ich sinf o'quvchilari orasidan 3-4-sinf o'quvchilari tanlab olindi. Jami 162 nafar o'quvchi ishtirok etdi, shundan 87 nafar o'quvchi tajriba guruhiga, 75 nafar o'quvchi esa nazorat guruhiga taqsimlandi. Tadqiqot bir chorak davomida o'tkazildi va Nearpod ta'lim platformasi orqali o'quvchilarning o'zlashtirish darajasiga moslashtirilgan uch xil qiyinlik darajasidagi topshiriqlar taqdim etildi.

Nearpod platformasi orqali tashkil etilgan interaktiv topshiriqlar nafaqat o'quvchilarning bilim darajasini oshirishga, balki ularning o'quv jarayoniga bo'lgan qiziqishi va motivatsiyasini ham kuchaytirishga xizmat qildi. Tadqiqot boshida tajriba guruhidagi 87 nafar o'quvchidan 62 tasi 1-jadval

Nearpod platformasiga qiziqish darajasi (tajriba guruhi)

2-jadval

Guruh	Boshlang'ich ball	Yakuniy ball	O'sish foizi
Tajriba guruhi	65	73.7	13.3%
Nazorat guruhi	64.5	66	2.3%

Natijalar shuni ko'rsatdiki, Nearpod platformasidan foydalangan holda tashkil etilgan interaktiv va rag'batlantiruvchi ta'lim jarayoni o'quvchilarning ona tili va o'qish savodxonligi fanlaridagi bilimlarini sezilarli darajada oshirishga yordam berdi. Bu esa o'z navbatida, zamonaviy ta'lim muhitida raqamli platformalarning o'quv jarayonini samarali qo'llab-quvvatlash imkoniyatlarini ochib beradi.

Xulosa. Rag'batlantirish metodini ona tili va o'qish savodxonligi fanlariga dasturiy platformalar asosida integratsiyalash o'quvchilarning bilim olish jarayonidagi faolligini sezilarli darajada oshirishga, bilimlarni mustahkamlashga hamda ularning ta'limga bo'lgan qiziqishini yanada kuchaytirishga xizmat qiladi. Dasturiy platformalar o'quvchilarni faollashtirish, individual o'quv ehtiyojlariga moslashgan yondashuvni ta'minlash hamda o'quv jarayonida tezkor va aniq fikr-mulohaza berish imkoniyatini yaratadi. Bu o'quvchilarning o'zlashtirish ko'rsatkichini oshiradi va ular orasida mustaqil bilim olish, o'zini namoyon etish istagini uyg'otadi.

Zamonaviy pedagogika talablari ta'lim jarayonini interaktiv, shaxsiylashtirilgan va samarali qilishni taqozo etadi. Rag'batlantirish metodining dasturiy platformalar bilan uyg'unligi aynan shu talablarni amalga oshirishga xizmat qiladi. Nearpod kabi platformalar o'quvchilarga qiziqarli va oson tushunarli usullar orqali ona tili va o'qish savodxonligi fanlaridagi bilimlarni o'zlashtirishda yordam beradi. Shu bilan

platformaga qiziqish bildirgan bo'lsa, muntazam rag'batlantirish va monitoring natijasida tadqiqot oxirida barcha o'quvchilar Nearpod platformasidan faol foydalanishga o'tdi 91-jadvalga qarang). Bu natija interaktiv ta'lim muhitining o'quvchilarning e'tiborini jalb qilishda yuqori samaradorligini ko'rsatadi.

Test sinovlari natijalari ko'rsatdiki, tajriba guruhida o'quvchilarning o'rtacha ballari 13.3% ga oshdi, nazorat guruhida esa faqat 2.3% ga o'sish kuzatildi (2-jadvalga qarang). Bu farq Nearpod platformasining ta'lim samaradorligini oshirishda ijobiy ta'sir ko'rsatishini tasdiqlaydi.

birga, o'qituvchilar o'z darslarini o'quvchilarning qobiliyat va ehtiyojlariga moslab moslashtira oladi va ta'lim jarayonining samaradorligini oshiradi.

Bunday integratsiya o'quvchilarning ta'limdagi muvaffaqiyatlarini monitoring qilishni osonlashtiradi, chunki platformalar o'quvchilarning javoblarini real vaqt rejimida qayd etadi va tahlil qiladi. Natijalarga qarab o'quvchilar rag'batlantiriladi, qo'shimcha yordam ko'rsatiladi yoki qiyinlik darajasi oshirilgan topshiriqlar beriladi. Shu tariqa, o'quvchilar o'zlarining qobiliyatlarini to'liq namoyon eta oladilar va ta'lim jarayoniga bo'lgan qiziqishlari yanada ortadi. Dasturiy platformalar yordamida ona tili va o'qish savodxonligi darslarini tashkil qilishda ko'p turdagi interaktiv usullarni qo'llash mumkinligi, jumladan, video materiallar, viktorinalar, so'rovnomalar va guruh ishlari o'quvchilarni dars jarayonida faol ishtirok etishga rag'batlantiradi. Bu esa ularning bilimlarini yanada chuqurlashtirishga va mustahkamlashga imkon yaratadi. Rag'batlantirish metodini dasturiy platformalar asosida integratsiyalash ta'lim sifatini oshirishda innovatsion yechim sifatida ko'riladi. Bu jarayon nafaqat o'quvchilarning ta'limga bo'lgan qiziqishini va faolligini oshiradi, balki o'qituvchilarga o'quv jarayonini samarali boshqarish va optimallashtirish imkonini beradi. Natijada, ta'limda yangi yondashuvlar joriy etilib, o'quvchilarni har tomonlama rivojlantirishga xizmat qiluvchi tizim yaratiladi.

ADABIYOTLAR

1. Аскарова Манзура Авазбековна. Бoшлaнг'ич cинф ўқувчиларида ўқиш ва матнни тушуниш кўникмаларини ривожлантириш. пед. фан. ном... дисс. – Наманган, 2020 –Б 137 (93,11)
2. Efendi, Tri. (2024). Nearpod As a Means of Promoting Students' Engagement in English Class. 4. 65-79. 10.21093/benjole.v4i1.8166.
3. Zahran, F. A. (2025). The effect of utilizing Nearpod with guided reading strategy on EFL primary pupils' reading comprehension skills and motivation. Journal of Educational Research and Practice, 15, 1–12. <https://doi.org/10.5590/JERAP.2025.15.1976>
4. Adashboyev Shavqiddin Mixriddinovich. Pedagogik faoliyatda raqamli kompetensiyalar. O'quv-uslubiy majmua.- Toshkent, 2023. -b 121 (52-bet)
5. Savronov, A., Parmanov, J., & Mirzayeva, X. (2025). Ta'lim jarayonida raqamli platformalardan foydalanishning afzalliklari va kamchiliklari. Research Focus International Scientific Journal. DOI: 10.5281/zenodo.15205980
6. Anderson, J. R. (2000). Learning and Memory: An Integrated Approach. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons. ISBN: 978-0471586852.